

SVEVAP¹⁹⁶⁷
SVENSKA VAPENSAMLAR-
FÖRENINGEN

Justitiedepartementet
**Enheten för lagstiftning om allmän ordning
och säkerhet och samhällets krisberedskap**

Remissvar
2023-08-05

Ju2023/01069

Remiss av promemorian Skjutvapen och explosiva varor – skärpta straff för de allvarigare brotten (Ds 2023:11)

Svenska Vapensamlarföreningen, ("SVEVAP") har följande synpunkter på remitterat förslag.

Straffen för vapenbrott och brott mot tillståndsplikten för explosiva varor har skärpts i flera omgångar det senaste decenniet, senast 2017, 2018 och 2020.

Samtidigt har antalet skjutningar och sprängningar utförda av kriminella gäng ökat. Skärpningarna har inte haft någon effekt i detta avseende och det är inte troligt att ytterligare skärpningar kommer att ha det heller. Skärpa straff saknar uppenbarligen avskräckande effekt.

SVEVAP har däremot konstaterat att tidigare skärpningar drabbat legala vapenägare som gör sig skyldiga till någon mindre förseelse. Även utredningen konstaterar att så kommer att bli fallet. Till exempel anses det som ett vapenbrott om en legal vapeninnehavare innehar ett tidsbegränsat vapentillstånd och glömmer bort att förnya detta i tid. Om vapnet i fråga anses som "särskilt farligt" och han tar med det till skjutbanan, "allmän plats" kan det leda till svåra konsekvenser för den enskilde, trots att uppsåt saknas och ingen kommer att komma till skada.

2022 års vapenutredning har fått i uppdrag att föreslå en uppdelning av vapenlagens straffbestämmelser för att tydligare skilja på överträdelser som typiskt sett begås av legala vapeninnehavare och den organiserade brottslighetens användning av illegala vapen.

Vi anser det oklokt att föregripa resultatet av denna utredning. Administrativa överträdelser begångna av legala vapenägare ska inte leda till fängelsestraff. De bör i de flesta fall inte leda till straffrättsliga påföljder alls. **SVEVAP avstyrker därför att ytterligare skärpningar sker vid denna tidpunkt.**

Problemet ligger inte i för låga straffskalor utan i polismyndighetens bristfälliga förmåga att klara upp brotten, vilket bottnar i ineffektivitet och bristande ledarskap. Polisens budget har ökat med 70% och antal anställda med drygt 6 000 personer sedan år 2015, men resultaten har uteblivit. Otaliga poliser har vittnat i media om en utbredd tystnadskultur inom myndigheten, där konstruktiv kritik och förbättringsförslag möts med hot och repressalier från ledningen.

Polisens stora omorganisation 2015 slog sönder framgångsrika strukturer och arbetssätt på lokal nivå till förmån för massiv centralisering. I det vakuum som uppstod kunde både lokal, utländsk och grov

brottslighet flytta fram sina positioner. Akademisk forskning tyder på att tillsättningen av höga chefspositioner i många fall var en fråga om kompisrekryteringar och inte baserat på kompetens (1).

Resurser slösas bort på att driva helt absurda rättsprocesser på där man inte drar sig för vittnespåverkan, bevisplacering, olaga avlyssning och medvetet felaktiga transkriberingar av ljudinspelningar i syfte att få en fällande dom (2). Polisens lagöverträdelser leder ytterst sällan till påföljder vid den interna granskningen. Vi är mot bakgrund av detta oroade över de integritetskränkande förslagen i Prop. 2022/23:126 som utan tvekan kommer att tillämpas inom områden som helt saknar beröring med gängkriminalitet.

I en situation med ökande våldsanvändning och gängkriminalitet i samhället är det av yttersta vikt att vi har en välfungerande polismyndighet. Det är angeläget att regeringen inrättar en kriskommission med uppgift och mandat att komma till rätta med de strukturella problemen inom myndigheten. Polisen behöver vidare fokusera på sin kärnverksamhet och sekundära uppgifter som t ex vapenlicens- och passhantering flyttas över till andra myndigheter.

I utredningen framförs vidare den felaktiga uppgiften att vapen regelmässigt avleds från den legala till den illegala marknaden genom att de säljs, skänks eller stjäls från personer som har tillstånd att inneha vapnet. Polismyndigheten fortsätter alltså förfäktat sin förlegade läckageteori. Då ett legalt vapen är registrerat så skulle det med undantag för stöldfallet medföra grava konsekvenser för den legala ägaren när det upptäcks i brottssammanhang. Sannolikheten att någon skulle vilja bära den risken framstår som mycket liten.

De flesta av samhällets aktörer har idag insett att det är illegala insmugglade vapen och handgranater som används vid den grova brottsligheten i Sverige. Tullverket som är en kompetent myndighet bör därmed omgående tillföras mer resurser för att stoppa flödet av insmugglade vapen och sprängämnen, där man bara kommer åt en bråkdel i dagsläget. Den återinförda tillfälliga gränskontrollen vid inre gräns blir verkningslös om så inte sker.

För SVEVAP:s räkning

Göran Granqvist
Ordförande

1) Stefan Holgersson (2018) *Ursäkta, men vi är faktiskt POLISEN och vi står över lagen!* CARER, Linköpings universitet

2) Det mest kända exemplet är åtalet mot Karl Hedin 2018-2022, där uppskattningsvis 20 MSEK slösades bort. Det fanns inte ens någon död varg.

Box 6100, 129 07 HÄGERSTEN, Org. nr. 802010-6061, kansli@svevap.se
P.G. 25 42 94-2 / B.G. 5615-6219